

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2024– 2025

Limba și literatura maghiară

Simulare județeană

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

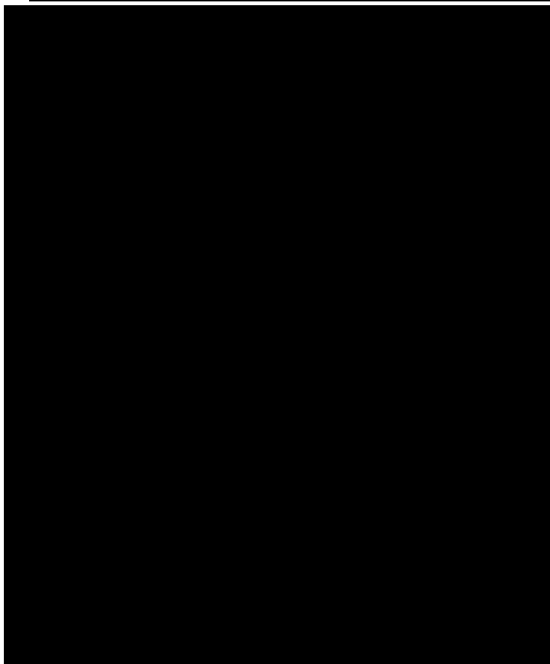
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

A karácsonyfa

A karácsonyfa általában a fenyőfélék közül választott örökzöld növény. Hagyományos karácsonyi szimbólum és ünnepi kellék. A karácsony ugyan egy keresztény ünnep, amelyen Jézus Krisztus születésére emlékeznek a hívek, de elvilágiasodott formájában, szokásaiban is közkedvelté vált az évszázadok alatt kialakult karácsonyi ünnepkör, adventtől vízkeresztig.

Az első niceai zsinat döntése alapján 325-ben az ókeresztény egyház december 25-ére (a téli napforduló napjára) helyezte Jézus születésének évfordulóját, a karácsony ünnepét.

Néhány forrás szerint középkori szokás volt, hogy egy fiatal fát vágtak ki, ami az ifjú élet feláldozását jelképezte, hasonlóan Jézushoz, aki fiatalon áldozta fel életét az emberekért. Sok egyéb legenda kötődik a karácsonyfához, például hogy Luther Márton állított gyermekének először karácsonyfát.

Az első feljegyzés a karácsonyfáról Sebastian Brant német írótól származik Strasbourgból, a 15. század végéről. A karácsonyfa díszítésének szokása a 16. század körül kezdődött el. Kezdetben almát, diót, ostyát, mézespogácsa-alakokat, édességeket, valamint fából és textilből készült díszeket aggattak rá.

A gyertyás karácsonyfát elsőként az 1660-as évekre emlékezve Liselotte, pfalzi grófnő említette 1708-ban írt levelében. Bécsben az első karácsonyfát a Berlinből áttelepült Arnstein bankárcsalád házában állították 1814-ben, ami akkoriban olyan furcsa volt, hogy még a titkosrendőrség is jelentést készített róla.

A karácsonyfa-állítás szokása hazánkban a 19. század második felében jelent meg, kezdetben főleg a német ajkú városi lakosság körében. Az első magyarországi karácsonyfát valószínűleg Brunszvik Teréz állította Aszódon, 1824-ben. A magyar szépirodalomban a karácsonyfa első említése 1854-ből, Jókai Mór A koldusgyermek című karácsonyi tárgyú elbeszélésében található. A magyar hagyomány szerint a fát december 24-én állítják és vízkeresztig (január 6.) áll.

A fán legfelül található dísz, a csúcsdész. Ez korábban általában csillag alakú volt, mely a betlehemi csillagot jelképezte, mára a legtöbb helyen felváltotta ezt a hegyes végű, csillogó gyöngyökkel kirakott "templomtoronyforma". Mostanában mindkettőt használják, valamint egyre népszerűbb a fa tetején a masni.

A karácsonyfa nélkülözhetetlen elemei közé tartoznak a gömbök, melyek a paradicsomi fa almáját jelképezik. Nagyon változatos színűek lehetnek és szinte bármilyen anyagból készülhetnek.

Régebben a fa kivilágítására gyertyákat használtak, ezt azonban nagyrészt felváltotta az egy- vagy sokszínű, esetleg villogó, zenélő izzósor. Népszerű dekoráció a csillagszóró is. A színes girlandok, szalagok, láncok és angyalhajak részben a paradicsomi fára tekeredő kígyót, részben a teremtetést átszövő időszálakat jelképezik. Magyar jellegzetesség a szaloncukor, a selyem- és sztaniolpapírba csomagolt, általában csokoládé-bevonatos édesség, melyet a díszekhez hasonlóan a karácsonyfa ágaira kötöznek.

(<https://www.termesztar.hu/oktseg/kislexikon/botanika/fenyo/fenyo.htm>)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A

1. Sorolj fel négy, a szövegben is említett, karácsonyfadísz!

4 pont

2. A magyar hagyomány szerint mikor állítják, és meddig áll a karácsonyfa? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a) december 1. – január 1.
- b) december 24. – január 6.
- c) advent első vasárnapja – Szilveszter napja
- d) advent első vasárnapja - Vízkereszt

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

3. Egy karácsonyfa-díszítésről titkosrendőrségi jelentés is készült. Melyik állítás nem szerepelhetett a jelentésben? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a) A karácsonyfát az Arnstein család házában állították.
- b) Az Arnstein család Berlinből telepedett át Bécsbe.
- c) A karácsonyfát zenélő izzósor díszítette.
- d) A jelentés 1814-ben készült.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

4. **Társítsd az időpontokat a hozzájuk tartozó eseményekkel!** Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovataiba!

1. 325	a) Liselotte, pfalzi grófnő levelében gyertyás karácsonyfáról ír.
2. 15. század vége	b) Megjelenik Jókai Mór <i>A koldusgyermek</i> című elbeszélése.
3. 1708	c) Brunsvik Teréz karácsonyfát állít Aszódon.
4. 1814	d) A niceai zsinat a karácsony időpontjáról rendelkezik.
5. 1824	e) Bécsben felállítják az első karácsonyfát.
6. 1854	f) Sebastian Brant német író első feljegyzése a karácsonyfáról.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

6 pont

5. **Milyen jelképes jelentés társítható az alábbi díszekhez?** Válaszolj a szöveg alapján!

csúcsdíz

gömbök

girlandok, angyalhaj

6 pont

6. **Igazak vagy hamisak a következő kijelentések?** Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
1. A szaloncukor selyem- és szaténpapírba csomagolt, általában csokoládé-bevonatos édesség.		
2. A karácsonyi ünnepkör adventtől szilveszterig tart.		
3. A karácsony egy keresztény ünnep, amelyen Jézus Krisztus születésére emlékeznek a hívek.		
4. Kezdetben almát, diót, mézespogácsa-alakokat, fából és textiltől készült díszeket aggattak a karácsonyfára.		
5. A karácsonyfa kivilágítására soha nem használtak gyertyákat..		

5 pont

7. A szövegbeli információkat felhasználva magyarázd el 4-5 mondatban, hogy te, hogyan, mivel díszítenéd fel otthon a karácsonyfát!

5 pont

B.

1. Fogalmazd meg a kontextus alapján, kire/mire utalnak az alábbi mondatokban aláhúzott nyelvi elemek!

... ami az ifjú élet feláldozását jelképezte, hasonlóan Jézushoz, aki fiatalon áldozta fel életét az emberekért.

Ez korábban általában csillag alakú volt, mely a betlehemi csillagot jelképezte.

Nagyon változatos színűek lehetnek és szinte bármilyen anyagból készülhetnek.

6 pont

2. Az A. mondat a szövegből származik, a B ennek megváltoztatott szórendű és hangsúlyozású változata.

1) **Melyik mondat folytatható a következőképpen:... nem a kántálás szokása?** Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- A. A karácsonyfa díszítésének szokása a 16. század körül kezdődött el.
- B. A karácsonyfa díszítésének szokása kezdődött el a 16. század körül.

A helyes válasz betűjele: _____

2) **Melyik mondat jelenti azt, hogy Luther Márton volt az első, aki karácsonyfát állított?** Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- A. Luther Márton állított először gyermekének karácsonyfát.
- B. Luther Márton először gyermekének állított karácsonyfát.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatában, hogy a az alábbi mondatok tényközlést vagy véleményközlést fogalmaznak meg!

Kijelentés	a. Tényközlés	b. Véleményközlés
1) A niceai zsinatot 325-ben tartották.		
2) A fán legfelül található dísz, a csúcsdísz.		
3) Az első magyarországi karácsonyfát valószínűleg Brunsvik Teréz állította Aszódon, 1824-ben.		
4) Régebben a fa kivilágítására gyertyákat használtak.		
5) Népszerű dekoráció a csillagszóró is.		

5 pont

4. Az alábbi mondatokban egy-egy birtokos szerkezet jelenik meg, a mondatok alatt pedig lehetséges birtokosok és birtokok (névelő nélkül). **Azonosítsd mindkét mondatban a megfelelő szerkezet birtokosát és a birtokát!** Írd a helyes válasz betűjelét a vonalra!

1) *Az első niceai zsinat döntése után december 25-én ünnepeljük a karácsonyt.*

- a. birtokos: *niceai*; birtok: *zsinat*
- b. birtokos: *zsinat*; birtok: *döntése*
- c. birtokos: *ünnepeljük*; birtok: *karácsonyt*
- d. birtokos: *döntése*; birtok: *zsinat*

2) *A karácsonyfa nélkülözhetetlen elemei közé tartoznak a gömbök.*

- a. birtokos: *tartoznak*; birtok: *gömbök*
- b. birtokos: *elemei*; birtok: *közé*
- c. birtokos: *nélkülözhetetlen*; birtok: *elemei*
- d. birtokos: *karácsonyfa*; birtok: *elemei*

4 pont

5. **Azonosítsd az alábbi mondatban az igei állítmányhoz kapcsolódó teljes alanyi, tárgyi és határozói kifejezéseket!** Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat megfelelő rovatába! Minden rovatba egyetlen betűjel kerül.

A gyertyás karácsonyfát Liselotte, pfalzi grófnő említette 1708-ban írt levelében.

- a) *Liselotte*
- b) *Liselotte, pfalzi grófnő*
- c) *karácsonyfát*
- d) *a gyertyás karácsonyfát*
- e) *levelében*
- f) *1708-ban*
- g) *1708-ban írt levelében*

1. Teljes alanyi szerepű kifejezés	
2. Teljes tárgyi szerepű kifejezés	
3. Teljes határozói szerepű kifejezés	
3 pont	

6. Társítsd a megadott mondatok igéit a hozzájuk kapcsolódó kötelező szereplőkkel (vonzatokkal)! Írd be a helyes társításokat a táblázat üres rovataiba! Minden számhoz egy betűjel tartozik.

1. Az első feljegyzés a karácsonyfáról Sebastian Brant német írótól származik.	a. IGE + valaki/valami, valakit/valamit
2. A titkosrendőrség is jelentést készített róla.	b. IGE + valaki/valami, valakit/valamit, valamikor, valakire/valamire
3. Régebben a fa kivilágítására gyertyákat használtak.	c. IGE + valaki/valami, valakiról/valamiről, valakitől/valamitől
4. A gömbök a paradicsomi fa almáját jelképezik.	d. IGE + valaki/valami, valakit/valamit, valakiről/valamiről

1.	
2.	
3.	
4.	

4 pont

7. Azonosítsd az ok-okozati összefüggést az alábbi mondatokban! Írd az okot és az okozatot a táblázatok megfelelő soraiba!

A karácsonyfa-állítás olyan furcsa volt, hogy még a titkosrendőrség is jelentést készített róla.

OK	
OKOZAT	

A csúcsdísz általában csillag alakú volt, hiszen a betlehemi csillagot jelképezte

OK	
OKOZAT	

4 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Balajthy bácsi helyettesítette már fél éve a számtantanárnőnket. Jól megvoltunk vele, az az igazság, csak nem tudtuk soha, hányasra feleltünk. Pedig nem állhattunk valami fényesen, akkoriban inkább horgászni jártunk, és a halakat számoltuk. Különösen Péter. Sokszor csak a táskáját dobta be az ablakon, aztán két-három óra múlva érkezett meg.(...)

– Nem tudom, mi lesz veled? – csóválta az öreg a fejét.

Péter az év vége felé elkezdett nyugtalankodni – azért mégse volna kellemes megbukni. Ha néha-néha felelt, akkor is elég bizonytalanul. Hátha az öreg be sem írja a jobb jegyeket, csak a „fákat”. Még az osztálykönyvet se tudtuk megnézni, mert az öreg a saját kis noteszébe

jegyeztetett csak valamit. Viszont elég gyakran bent felejtette az asztalon, s csak a folyosóról baktatott vissza érte. Péter nem sokáig tétozódott. Magához vette a noteszt.(...)

Mi persze, röptünk Péterrel, ki a patak mellé, meg sem álltunk addig. Lerogytunk a tavaszi fűbe, eldobtuk az iskolatáskákat, aztán elő a noteszt.

– Ne vacakolj, nézd meg már – mondtam Péternek.

– Az enyémet először, ne haragudj, mégiscsak én vagyok „mélyebben.”

Szép ábécében be voltak írva a diákok, de jegyeket nem találtunk. Helyettük apróbetűs bejegyzéseket, alig lehetett kisilabizálni. „Nem tanul.” Aztán: „Jó humorú.” Meg voltunk döbbenve. „Egyéniség.” Mi, a fene, Péter, te egyéniség vagy? Az öreg! Miket tud. „Kár lenne érte.” „Gondolkodik, de nem tanul.” „Apja nem él.” „Viheti valamire.” „Fantázia.”

Meghatódtunk az öreg. Komolyan veszi a tanítást, nemcsak a jegyeket. Zavarba jöttünk, ahogy végiglapoztuk a noteszt, a gyerekekre mindre tudott egy-egy jellemzőt, elámultunk. Aztán a notesz leghátulsó rekeszéből fényképek hullottak ki. Két kislány képe meg egy fiúé. A fényképekből egy jókora darab hiányzott, mintha leszakította volna valami. Gyorsan visszatettük, és máris indultunk.(...)

– Gyertek be, na – mondta. (...)

– Tanár úr... – Péter is nehezen vágott bele – megtaláltuk a noteszt... Ahogy délben takarítottam, én voltam a hetes, megtaláltam. – És nyújtotta is.

– Jaj, de rendesek vagytok! Ez szép. Nem is annyira a notesz miatt... Úgyis tudom, fejből, hogy álltok. (...) Nem is a notesz. A képek! A gyerekek! Tudjátok, nekem a legkedvesebbek. Ekkorák voltak a háborúban a gyerekeim. Mindig magammal hordtam a képeket, még a fronton is. És megmentettek ezek a gyerekek! Így is belém fúródott a szilánk, itt, a mellemen, de nem tudott olyan mélyre menni. Azt mondta a századorvos, Balajthy megmentették a gyerekei... Igaz is... Nem láttátok?

– A fantázia, az hányas, tanár úr?

– A fantázia? Neked nagyon élénk a fantáziád. De jelenleg azt jelenti, hogy megbuksz, fiam. Te semmit se tanulsz.

(Gyurkovics Tibor: A tanár úr notesza, részletek)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Írd a táblázat üres rovataiba a korábban említett események/történések betűjelét!

1)	Péter a. sokszor csak a táskáját dobta be az ablakon. b. beleolvas a tanár úr noteszébe.	
2)	Balajthy tanár úr a. örül a megkerült notesznek. b. életét megmentik a notesz leghátulsó rekeszébe tett fényképek.	

4 pont

2. Értelmezd 4-5 mondatban a szöveg alapján a következő részletet!

Így is belém fúródott a szilánk, itt, a mellemen, de nem tudott olyan mélyre menni. Azt mondta a századorvos, Balajthyt megmentették a gyerekei...

5 pont

3. Mutasd be 5-6 mondatban Balajthy tanár úr és a diákjai közti viszonyt!

6 pont

4. Írd meg a fenti történetet 10-15 mondatos elbeszélő szövegben Péter nézőpontjából!

Megjegyzés: pontot ér a szöveg információihoz és a kért szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

[illegible]

15 pont